

‘Geen gemiddelde Troonrede’

Leids onderzoek: wolliger, bondiger en breder

De laatste Troonrede van het tweede kabinet-Rutte was geen gemiddelde troonrede. Onderzoek van de Leidse universiteit laat zien dat wat koning Willem-Alexander vorige week in de Ridderzaal namens de regering gezegd heeft wolliger, geconcentreerder en breder was dan gewoonlijk.

Arco Timmermans en Gerard Breeman, hoogleraar en universitair docent aan de Universiteit Leiden, zetten hun systematische onderzoek naar troonredes-na-de-oorlog voort.

‘Rutte II heeft, na het kabinet Van Agt (1981) het laagste percentage inhoudelijke uitspraken gedaan’, stellen ze vast. Angstvallig zijn beladen politieke onderwerpen vermeden. ‘Dit jaar heeft de Majesteit namens het kabinet vooral gesproken in de geest van de nachtwakersstaat.’

[Lees verder >](#)

Spotten met inkt

Nog voor Sybrand Buma er over begon, kon de ‘boze blanke burger’ al volop op aandacht rekenen. Zo veel dat het politieke tekenaar Berend Vonk opviel. Zijn cartoon is een van de spotprenten die meedingt naar de jaarlijkse Inktspotprijs, de prijs voor de beste politieke spotprent van het jaar. Stichting Pers & Prent maakt morgen tijdens een feestelijke uitreiking in het Haagse perscentrum Nieuwspoor de winnaar bekend. Bekijk een greep uit de inzendingen.

[Lees verder >](#)

Aalt Willem Heringa, hoogleraar staatsrecht Maastricht University

'... De democratie een paar maanden dicht doen omdat de winkel aan het beleidsplan werkt, is niet meer van deze tijd. Beleid vastleggen in een regeerakkoord waarvoor mogelijk niet echt een meerderheid is maar dat een van de coalitiepartners heeft afgedwongen, is achterhaald. Beleid dichttimmeren na de afgelopen vier jaren van betrekkelijk open sluiten van akkoorden met maatschappelijke sectoren en met oppositiepartijen, lijkt echt als achteruitgang...'

[Lees de column >](#)

Duitsland

Europa

Duitsland na gisteren: Nederlandse toestanden?

> [Lees verder](#)

State of the Union

Junckers pleidooi voor meer Europa, maar de burger wordt vergeten.

> [Lees verder](#)

Brexit

De Britten laten zich nog te veel leiden door 'wishful thinking'.

> [Lees verder](#)

Polen en Hongarije

Wel of geen vluchtelingen opnemen? Hoe verder na de uitspraak van de rechter?

> [Lees verder](#)

Agenda

4 oktober 2017, Den Haag

[Verkiezingsjaar 2017: weg met de status quo?](#)

Democratie in Debat

5 oktober 2017, Den Haag

[Boekpresentatie: "Democratische zegen of vloek? - Aantekeningen bij het referendum"](#)

Andere activiteiten

10 oktober 2017, Den Haag

[Politiek Café: De bankencrisis voorbij](#)

Democratie in Debat

> [Uitgebreide agenda](#)

Het verhaal gaat dat ambtenaren uit Den Haag in de trein naar Brussel het Nederlandse standpunt bedenken. Klopt het ook? Een onderzoek.

> [Lees verder](#)

Over referendum, vloek en zegen

Een referendum kan zowel een vloek als een zegen zijn, zowel een nuttige aanvulling als een lelijke verstoring van de democratie. Een studie.

> [Lees verder](#)

Over het nut van Kamervragen

Waarom stellen Kamerleden zo veel vragen? Om het antwoord? Of is er meer aan de hand? Een studie.

> [Lees verder](#)

Over 'intenties' van Kamerleden

Al na een paar maanden vertrok Pieter Duisenberg als lid van de Tweede Kamer – ondanks een getekende 'intentie'. Een column.

> [Lees verder](#)

Over lange kabinetsformaties

Het record staat op breken: de kabinetsformatie 2017 dreigt de langstdurende te worden. Twee opinies.

> [Lees verder](#)

Over de Grondwet

Een korte, kernachtige Grondwet, ontdaan van franje en tierelantijnen, kan een 'houvast voor de samenleving' zijn. Een interview.

> [Lees verder](#)

'Ik ben meer iemand die zegt: visie? Dan moet je naar de oogarts'

Minister-president Mark Rutte reageert op de State of the Union, zoals opgemaakt door Jean Claude Juncker, voorzitter van de Europese Commissie, op 13 september.

[Lees verder >](#)

En verder

Nieuws

'Niet de kiezer is gek' - Prinsjesboekenprijs, de prijs voor het beste politiek boek van 2017

[Lees verder >](#)

'Van polarisatie naar pacificatie' - Caroline de Gruyters Prinsjeslezing over de staat van Europa

[Lees verder >](#)

Demissionaire troonredes

2017 - [kabinet-Rutte II](#)
2012 - [kabinet-Rutte I](#)
2010 - [kabinet-Balkenende IV](#)
2006 - [kabinet-Balkenende II](#)
1989 - [kabinet-Lubbers II](#)
1982 - [kabinet-Van Agt III](#)
1977 - [Kabinet-Den Uyl](#)
1972 - [kabinet-Biesheuvel](#)
1956 - [kabinet-Drees III](#)

Aantal ministers in EU-landen

11 - Hongarije
13 - Nederland
14 - Finland
15 - Oostenrijk
16 - Duitsland
18 - Portugal
20 - Polen
22 - Denemarken
24 - Zweden

Partners

Colofon

De Hofvijver is een uitgave van het Montesquieu Instituut en zijn partners. [Lees verder >](#)

[> Eerder verschenen nummers](#)

[> Contact met de redactie](#)

Parlement.com

[Kiezers](#)
[Partijen](#)
[Tweede Kamer](#)
[Eerste Kamer](#)
[Regering](#)
[Polder](#)
[Europa](#)

Europa-Nu.nl

[Praktisch Europa](#)
[Europa in de wereld](#)
[Nederland en Europa](#)
[Hot Issues](#)
[Beleid en toekomst](#)
[Wie doet wat](#)
[Wat komt eraan](#)

Montesquieu- Instituut.nl

[Het instituut](#)
[Onderzoek](#)
[Onderwijs](#)
[Activiteiten](#)
[Publicaties](#)
[Europa](#)
[Nederland](#)